

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Irja Kristóf Károly

Buda várának roham általi bevétele

Forrás:

*Világ
Budapest*

1949. V. 21

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. fűz.)

Osztályozás

Tárgy:

9439

Idő:

1849 / 1949

Személy:

Helyszám:

Budavár ódon utcáin a száz esztendő előtti dicsőséges ostrom nyomában... (Furcsa érzés e régi emlékek keresése, mikor még a friss »hegek« ott éktelenkednek az ember előtt a náci örültek és nyilas bérenceik keze nyomán.) Előbb egy körséta azon a helyen, ahol Kossuth honvédei lábhoz tett fegyverrel várták a parancsot a rohamra. Gellért rakodó, Mészáros-utca, Vérmező, Bomba-tér (Battány-tér). Aztán a 16-os busszal fel a régi falak pereméig. Amott a Szabadság hegy. Május 21-én, pontban 3 órakor szállt fel ott a röppentyű. Minden ponton megindult az előrenyomulás. Kétszáz-husz trombita rezegtetete, négyszáz dob verte:

— Előre!

Az osztrákok (mint négy évvel ezelőtt a náci), mint az odujukba zárt farkasok »végső elszántsággal« kezdtek védekezni. A fehérvári kapunál az I., a várkert felől a II., a bécsikapunál a III. hadtest szorongatja a védőket. Minden oldalról özönlöttek a honvédek.

Messze, Rákos felől pirosolni

kezdett a hajnal... A Pest felé néző bástyán megjelent az első nemzetiszínű lobogó. A pesti Dunaparton ujjong a nép!

Ekkor hatalmas dörrénés. Henczi golyót kap, az osztrák parancsnok kezéből kihull a kard, összeesik, mire Alnoch ezredes (Alnok?!) égő szivarjával felrobbantja a Lánchíd melletti egyik lőporoshordót... Füstbeborul az egész környék. (A hídban akkor nem tett komolyabb kárt a robbanás.)

Itt a honvédszobor a téren, mely megörökítette a dicsőséges napokat. Romos paloták között áll s alakja zászlót tart az ég felé. Milyen érdekes az egykori falragasz szövege:

»Buda várának roham általi bevétele... Henczi meg van sebesítve és elfogva. Az istentelen elenség az álló hidat, a világ e nyolcadik csodáját össze akarta rombolni, de csak felgyújtója pörköldött. Az embertelen, hitszegő Henczi elevenen vitézeink kezébe esett, megérdemelt büntetését el nem kerülendő.«

1849 május 21. »A győzelmes éj«

Esti Szó

1949. MÁJ. 22.

1849 május 4-én kezdődött és 21-én fejeződött be az a hatalmas ostrom, amelynek eredményeképpen a hős magyar honvédsapátok kemény harc után visszafoglalták Budavárát az osztrákoktól s ezzel a főváros népét felszabadították a zsarnokság alól.

A magyar honvédsereg fővezére, Görgey Artur első budai hadiszállását a Kissvábhegy aljában, a vén Városmajor-utcában ütötte fel, az ottani „Remete” nevű vendégfogadóban. Ez azonban nem volt megfelelő szállás a fővezérség számára, egyrészt a fővezér kevéssé tudta onnan áttekinteni a hadmozdulatokat, másrészt egyes csapattesteket nehezen közelíthetett meg.

Görgey a Zugligetben

Csakhamar áttette hát szállását Zugligetbe, annál is inkább, mert Arthur Hentzi tábornok, a várát védő budai császári seregek parancsnoka, a „Remete” fogadót erős tűz alá vette. A Zugliget a középkorban vadaskert volt, s Nyék-nek hívták. A főparancsnokság azonban innen is tovább költözött, május 10-én a mai Szabadság-hegyre került, a Diana-utcai „Óravillá”-ba, amely messzehangzó üttörájáról volt híres.

Ez volt a parancsnokság számára a legjobb hely, mert a vezérkar erről a helyről az egész ostromló területet belátta, így a Rózsadombot, ahonnan Kmetty tábornok főzerei lötték a Várat, a Kissváb-

hegyet, a Gellérthegyet, ahol a gyalogság egy része vette be magát.

Petőfi a Szabadsághegyen

Az Óravillából jól lehet látni Nagy Sándor tábornok sashegyi hadiszállását is, amelyet eléggé eldugták a Farkasrét szőlői. A tábornoknak távirója is volt: optikai jelzőkészülék, mozgatható jeladó szemafor adta a jelzéseket Görgeynek.

Az Óravillában az ostrom napjaiban Petőfi Sándor is meglátogatta Görgey tábornokot.

Kemény, hatalmas küzdelem volt ez a tizenkét nap, melynek eredményeképpen végül is 1849 május 21-én Buda várfokain megjelentek a fehér lobogók, majd a magyar honvédek diadalmas bevonulása után a nemzetiszínű zászlók.